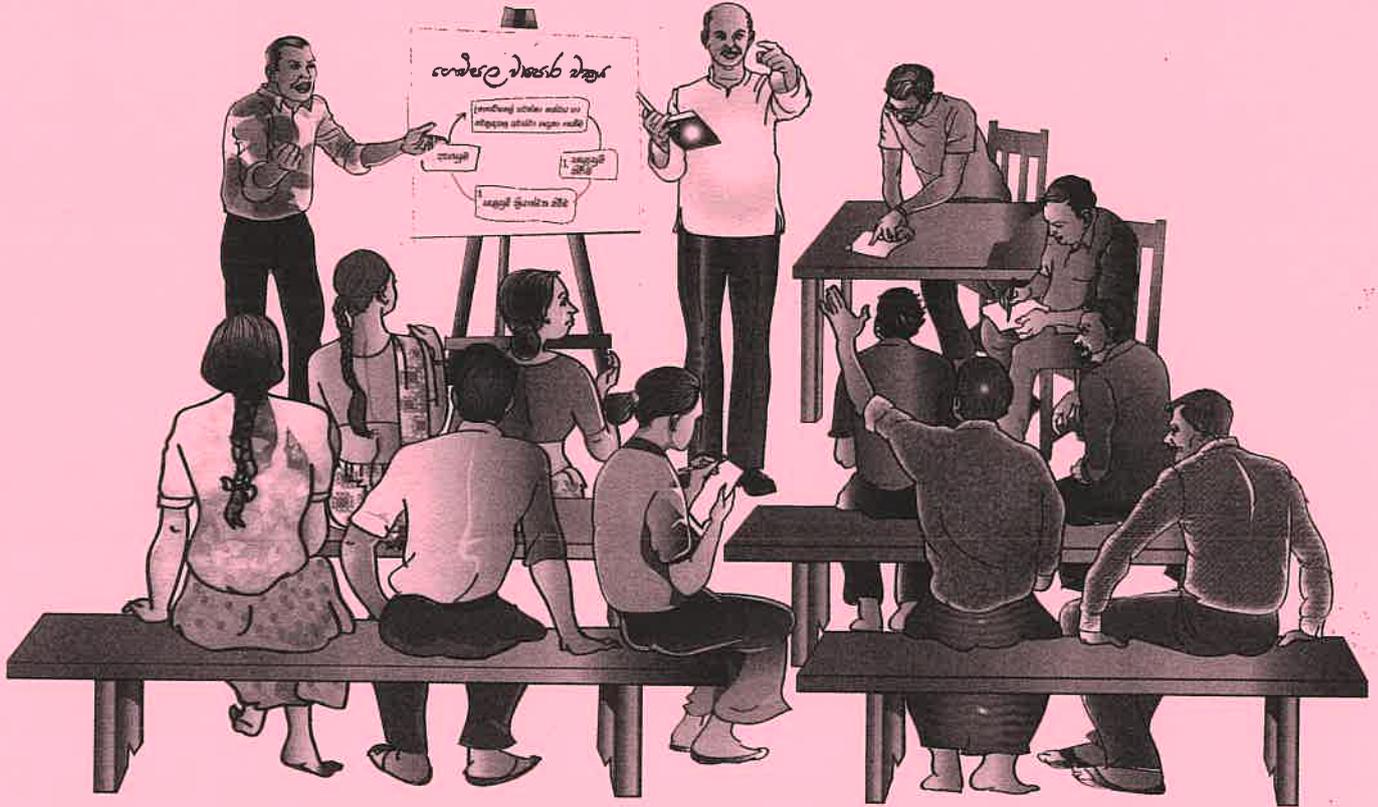

ව්‍යාපාරයක් ලෙස ගොවිතැන් කිරීම

ගොවි පුහුණු වැඩසටහන

ගොවිපළ ව්‍යාපාරික පාසල

වැඩපොත
තෙවන කොටස

අැගයීම හා ප්‍රතිසැලසුම්කරණය

කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය

THE WORLD BANK
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

කෘෂි නවීකරණ ව්‍යාපෘතිය
விவசாய நவீனமயமாக்கல் திட்டம்
Agriculture Modernization Project

ව්‍යාපාරයක් ලෙස ගොවිතැන් කිරීම
ගොවි පුහුණු වැඩසටහන
ගොවිපළ ව්‍යාපාරික පාසල

වැඩපොත - තෙවන කොටස

ඇගයීම හා ප්‍රතිසැලසුම්කරණය - 2018

කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය

THE WORLD BANK
1818 H STREET, N.W. | WASHINGTON, D.C. 20563 | WORLD BANK GROUP

කෘෂි නවීකරණ ව්‍යාපෘතිය
விவசாய நவீனமயமாக்கல் திட்டம்
Agriculture Modernization Project

සම්බන්ධීකරණය හා මාර්ගෝපදේශකත්වය

අයි.පී. තිලකරත්න

පුහුණු විශේෂඥ, කෘෂි නවීකරණ ව්‍යාපෘතිය,
කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය

BSc. (Agri.), MSc. (Agri. Extension)

කෘෂි නවීකරණ ව්‍යාපෘතියේ අවශ්‍යතා අනුව නැවත සැකසීම

ඩී.එම්.ඩබ්ලිව්.දසනායක

උච්ච පළාත් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ විශ්‍රාමික කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ

BSc. (Agri.) SL, MSc. (Agri. Extension) - UK

2018

නව සංස්කරණය සඳහා විෂය දායකත්වය

ඩී. අබේසූරිය

කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ කෘෂි ව්‍යාපාර සංවර්ධන ඒකකයේ විශ්‍රාමික ප්‍රධානී

BSc. (Agri.) SL, MSc. (Agri. Education) - USA

ප්‍රියංජනී මාදන

පළාත් කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (උතුරුමැද)

BSc. (Agri.) SL, MSc. (SA in GIS & RS) - The Netherlands

චිත්‍ර නිර්මාණය, සැලසුම හා මුද්‍රණය:

ප්‍රින්ට් ඇන්ඩ් ප්‍රින්ට් ග්‍රැෆික්ස් පුද්ගලික සමාගම

අංක 06, ශ්‍රී බෝධිරාජ මාවත, මාලිගාවත්ත, කොළඹ 10.

මූලාශ්‍ර :

1. Farm Bussiness School, Facilitators' Hand Book, by Dr. David Khan, Former Senior Officer, on Agri Business and Enterprise Development , FAO
2. ගොවිපොළ ව්‍යාපාරික පාසල - පහසුකාරක අත් පොත, 2013/14 -
ඩී. අබේසූරිය, ඩී.එම්. ඩබ්ලිව්. දසනායක, ප්‍රියංජනී මාදන

පෙරවදන

මෙම වැඩපොත සැලසුම් කර තිබෙන්නේ ඔබේ ගමේ පවත්වන, ගොවිපළ ව්‍යාපාරික පාසල් (ගොව්‍යා පාසල) වැඩසටහනට සම්බන්ධවන ගොවීන් වන ඔබ සඳහාමයි. ඔබ සතු කෘෂි ව්‍යාපාරික කුසලතා වර්ධනය කර ඔබේ ගොවිපළේ ලාභාංශ වැඩි දියුණු කිරීම අපේ අරමුණයි. ගොවීන්ගේ බෝග හෝ සත්ත්ව නිෂ්පාදන වැඩපිළිවෙළවල් පුරා සාකච්ඡා විය යුතු පහත දැක්වෙන විෂය කරුණු මෙයට ඇතුළත් කර තිබේ.

- 1 ගොව්‍යා පාසල කිසිදු කුමකට දැයි අවබෝධ කර ගැනීම හා විය පවත්වා ගෙන ආකාරය තීරණය කිරීම.
- 2 ව්‍යාපාරයක් ලෙස කෘෂි නිෂ්පාදන සිදුකිරීම අවශ්‍ය වන්නේ ඇයිද යන්නටත් ගොවීන්ගේ නිපැයුම් අලෙවිකරණයටත් අදාළවන මූලික සංකල්ප අවබෝධ කර ගැනීම.
- 3 ඔබ සතු සම්පත් සහ ගොවිපළේ දැනට පවතින තත්වය හඳුනා ගැනීම.
- 4 ඔබට සුදුසු වඩාත් ලාභදායී බෝග/නිෂ්පාදන හඳුනා ගැනීම.
- 5 හඳුනාගත් බෝග/නිෂ්පාදන වලට ගැළපෙන පරිදි ගොවිපළ ව්‍යාපාරික සැලසුම් පිළියෙළ කිරීම.
- 6 ගොවිපළ සටහන් සහ වාර්තා පවත්වා ගැනීම.
- 7 ඔබ ක්‍රියාත්මක කරන ගොවිපළ ව්‍යාපාරික සැලැස්ම කොතෙක් දුරට සාර්ථක වුණා දැයි ඇගයීම.
- 8 ගොවිපළේ සංවර්ධනය සඳහා ඔබට දැනගැනීමට අවශ්‍ය සහ ප්‍රයෝජනවත් වන වෙනත් විෂය කරුණු සාකච්ඡා කිරීම.

ඉහත සඳහන් කරුණු හා බැඳෙන මාතෘකා රැසක් අතරින් ඔබට අවශ්‍ය, ඔබ කැමති දේ තෝරාගෙන ඉගෙනීමට මෙහිදී හැකිවේවි. පුහුණු රැස්වීම්වලදී සාකච්ඡා කරන ප්‍රධාන කරුණුවල සාරාංශයක් සහ ඒ ආශ්‍රිත අභ්‍යාසත් මෙම වැඩපොතේ තිබෙනවා. අනාගතයේදී ඔබේ ගොවිපළ දැනට වඩා ලාභ උපදවන ආකාරයෙන් පවත්වා ගැනීමට හැකි වන අයුරින් සැලසුම් සකස්කර ගැනීමටත් වාර්තා පවත්වා ගැනීමටත් හැකිවන ආකාරයට මෙම පොතට ඇතුළත් ප්‍රායෝගික ක්‍රියාකාරකම් සකස් කර ඇත.

විබැචින් ගොව්‍යා පාසලට සහභාගි වන්නට ලැබීම ඔබ ලද භාග්‍යයක් බව සලකන්න.

තුනි පිටුම

කෘෂිකර්ම අංශය නවීකරණය කිරීමේ ව්‍යාපෘතියට සම්බන්ධ ගොවීන්ගේ ව්‍යාපාරික හිපුණතාවය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා ගොවිපල ව්‍යාපාරික පාසල් ප්‍රවේශය උපයෝගී කරගෙන සිදු කරන පුහුණු කිරීම්වලදී භාවිතා කිරීම සඳහා මෙම පුහුණුකරුවන්ගේ අත්පොත/පුහුණුලාභී ගොවි මහත්ම මහත්මීන්ගේ වැඩ දින පොත් තුන සකස් කරන ලදී.

මෙම පොත් පිළියෙල කිරීමේදී ලෝක බැංකුවෙන් ලැබුණු මූල්‍ය දායකත්වය ඉතාමත් ගෞරවයෙන් අගය කරන අතර ශ්‍රී ලංකා ලෝක බැංකු කණ්ඩායමේ නායක ඇන්ඩෘෂා ඩී. ගුඩ්ලන්ඩ් මහතාගෙන් ලැබුණු සහයෝගය කෘතචේදීව සිහිපත් කරමි. තවද කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශයේ හිටපු ලේකම් ඩී. විජයරත්න මහතා සහ වර්තමාන ලේකම් කේ.ඩී.වීස්. රුවන්වන්ද මහතාගෙන් මෙම කාර්යයයේදී දැක්වූ සහයෝගය ගෞරවයෙන් සිහිපත් කරමි. තවද ව්‍යාපෘතියේ අධ්‍යක්ෂකුමිය වන ටී.වීස්. චීරකෝන් මහත්මිය ඇතුළු ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ ඒකකයේ සියලුම කාර්යය මණ්ඩල නියමිත කාලය තුළදී මෙම පොත් පිළියෙල කර අවසන් කර ගැනීම සඳහා ප්‍රසම්පාදන හා අනෙකුත් කටයුතුවලදී දැක්වූ නොමද දායකත්වය වෙනුවෙන් මාගේ ස්තූතිය පිරිනමමි.

මීට පෙර ආහාර හා කෘෂිකර්ම සංවිධානයේ ආධාර සහිතව 2010-2013 කාලයේදී ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකර්ම ව්‍යාපෘති කාර්ය මණ්ඩල හා ගොවීන්ගේ ව්‍යවසායකත්ව ඥානය ඉහළ නැංවීමේ අරමුණින් ක්‍රියාත්මක කළ “කෘෂිකර්ම ව්‍යවසායකත්ව සංවර්ධනය තුළින් කෘෂිකර්ම ව්‍යාපෘති පද්ධතිය ශක්තිමත් කිරීම” සඳහා වූ ව්‍යාපෘතිය මගින් මුදුණය කර තිබෙන පහසුකාරක අත්පොත හා ගොවි පුහුණු වැඩපොත් පාදක කරගෙන කෘෂිකර්ම අංශ නවීකරණය කිරීමේ ව්‍යාපෘතියේ පුහුණු අවශ්‍යතාවයන්ට ගැලපෙන පරිදි නැවත සංස්කරණය කර දුන් ඩී.වීම්.ඩබ්. දසනායක, ඩී. අබේසූරිය, ප්‍රියංජනී මාධන යන මහත්ම මහත්මීන්ට ද මාගේ හෘදයාංගම ස්තූතිය මෙහිදී පිරිනමමි.

මෙලෙස මෙම පොත් නැවත සංස්කරණය කිරීම සඳහා ගොවීන්ගේ ප්‍රතිපෝෂණය නැවත ලබා ගැනීමේදී උතුරු මැද පළාත් නියෝජ්‍ය ව්‍යාපෘති අධ්‍යක්ෂ ජී.පී.පී. නන්ද කුමාර මහතා ඇතුළු කාර්යය මණ්ඩලයෙන් සහ උතුරු පළාත් නියෝජ්‍ය ව්‍යාපෘති අධ්‍යක්ෂ කේ. පද්මනාදන් මහතා ඇතුළු කාර්යය මණ්ඩලයෙන් ලද සහයෝගය ඉමහත් ලෙස අගය කරනු කැමැත්තෙමි. මෙම පොත් පෙළ දෙමළ මාධ්‍යයට පරිවර්තනය කිරීමේ භාරදුර කාර්යය ඉටුකර දුන් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ තොරතුරු හා සන්නිවේදන මධ්‍යස්ථානයේ අධ්‍යක්ෂ වීස්. පෙරියසාමි මහතාගේ දායකත්වය ඉතා අගය කොට සලකන අතර ඒ පිළිබඳව මාගේ කෘතඥතාවය පිරිනමමි.

විසේම මෙම පොත්පෙළ ඉතා කෙටිකාලයක් තුළ සිත්ගන්නාසුලු අයුරින් මුදුණය කර දීමෙන් දැක්වූ සහයෝගයට ප්‍රීති ඇත්ති ප්‍රීති ග්‍රැෆික්ස් පුද්ගලික සමාගමට ද ස්තූතිය පුදකරමි.

අවසාන වශයෙන් මෙම පොත්පෙළ සාර්ථකව නිම කර ගැනීම සඳහා හන් අයුරින් සහාය දැක්වූ සියලුම දෙනා වෙත මාගේ ස්තූතිය පිරිනමමි.

අයි.පී. තිලකරත්න

පුහුණු විශේෂඥ

කෘෂිකර්ම අංශය නවීකරණය කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය

පටුන

පෙරවදන	iii
තුනි පිදුම	v
ගොවන පාසල් වැඩසටහනේ පෙළගැස්ම	1
හතරවන පියවර : ඇගයීම හා යළි සැලසුම් කිරීම (ප්‍රතිසැලසුම් කරණය)	
7 වන ඒකකය : නිෂ්පාදන කන්නය අවසාන වූ පසු සිදුකරන ක්‍රියාකාරකම්	
31 වන රැස්වීම : ගොවිපළ ව්‍යාපාරික පාසලේ ප්‍රතිලාභ තක්සේරු කිරීම	2
32 වන රැස්වීම : ව්‍යාපාරික සැලැස්ම ඇගයීම	9
33 වන රැස්වීම : ඊළඟ කන්නය සඳහා ගොවිපළ ව්‍යවසායයන් තෝරා ගැනීම	12
34 වන රැස්වීම : සමස්ථ ගොවිපළ සඳහා ව්‍යාපාරික සැලැස්මක් සකස් කිරීම	16
35 වන රැස්වීම : වැඩ සැලැස්ම පිළියෙල කිරීම	29

ගොව්‍ය පාසල් වැඩසටහනේ පෙළගැස්ම...

- හතරවන පියවර : ඇගයීම හා යළි සැලසුම් කිරීම (ප්‍රතිසැලසුම් කරණය)
- 7 වන ඒකකය : නිෂ්පාදන කන්නය අවසාන වූ පසු සිදුකරන ක්‍රියාකාරකම්
- 31 වන රැස්වීම : ගොවිපළ ව්‍යාපාරික පාසලේ ප්‍රතිලාභ තක්සේරු කිරීම
- 32 වන රැස්වීම : ව්‍යාපාරික සැලැස්ම ඇගයීම
- 33 වන රැස්වීම : ඊළඟ කන්නය සඳහා ගොවිපළ ව්‍යවසායයන් තෝරා ගැනීම
- 34 වන රැස්වීම : සමස්ථ ගොවිපළ සඳහා ව්‍යාපාරික සැලැස්මක් සකස් කිරීම
- 35 වන රැස්වීම : වැඩ සැලැස්ම පිළියෙල කිරීම

31 වන රැස්වීම : ගොවිපළ ව්‍යාපාරික පාසලේ ප්‍රතිලාභ තක්සේරු කිරීම

1 වන ලැයිස්තුව: ගොවියා පාසලෙන් ලැබූ භාණ්ඩාගාර දැනුම තක්සේරු කිරීම (ප්‍රශ්න අංක 01-11)

ගොවියා පාසලේදී ඔබ ලැබූ පුහුණුවට ඇතුළත් වූයේ පහත සඳහන් මාතෘකා අතරින් කුමන ඒවා දැයි තෝරා පළමුවෙන්ම ඒවා ඉදිරියෙන් 'ඔව්' යයි සඳහන් කරන්න. එසේ තෝරාගත් මාතෘකා සඳහා පමණක් 2 සහ 3 ප්‍රශ්නවලට 'ඔව්' හෝ 'නැහැ' යන පිළිතුරු දෙන්න.	1. මේ ගැන ඔබ ඉගෙන ගත්තා ද?	2. එය ක්‍රියාත්මක කිරීමට හැකි වුණා ද?	3. කළ දේ නිසා ඔබේ ලාභය වැඩි වුණා ද?
මාතෘකාව			
1. ගොවිතැන ව්‍යාපාරයක් ලෙස කළ යුතු බව			
2. ගොවියා ව්‍යවසායකයෙක් විය යුතු බව			
3. සාර්ථක ව්‍යවසායකයෙකු සතු ගති ලක්ෂණ			
4. ගොවිපලේ තිබෙන ශක්තීන් සහ දුර්වලතා මොනවාදැයි හඳුනා ගැනීම			
5. ගොවිපලේ තිබෙන ශක්තීන් වර්ධනය කරගෙන දුර්වලතා අඩු කරගන්නා ආකාරය			
6. නිෂ්පාදන අලෙවි කිරීමට සුදුසු වෙළඳපලක් සමීක්ෂණයක් මගින් හඳුනාගැනීම			
7. ගොවිපළ ව්‍යාපාරය සඳහා දැක්මක් හා ඉලක්ක පිහිටුවා ගැනීම			
8. ගොවිපලේ පවතින තත්ත්වයන්ට ගැළපෙන ව්‍යවසායයක් තෝරා ගැනීම			
9. ගොවිපළ ආශ්‍රිත විවිධ වියදම් මොනවා දැයි අවබෝධ කර ගැනීම			
10. ව්‍යවසායක ලාභදායීත්වය බලා ගැනීම සඳහා සරල අය-වැය ලේඛනයක් සකසා ගැනීම			
11. ව්‍යවසායක් සඳහා අවශ්‍ය මුදල් ප්‍රමාණය ඇස්තමේන්තු කිරීම			
12. ණය මුදල් සපයා ගත යුත්තේ කුමන අවස්ථා වලද හා විහිදී සලකා බලන කරුණු			
13. ගොවිපළ ව්‍යාපාරික සැලැස්මක් සකස්කර ගත යුත්තේ ඇයි ද යන්න			
14. ගොවිපළ ව්‍යාපාරික සැලැස්මක තිබිය යුතු ප්‍රධාන කොටස්			
15. තනි ව්‍යවසායක් සඳහා ගොවිපළ ව්‍යාපාරික සැලැස්මක් පිළියෙල කිරීම			

ගොව්‍යා පාසලේදී ඔබ ලැබූ පුහුණුවට ඇතුළත් වූයේ පහත සඳහන් මාතෘකා අතරින් කුමන ඒවා දැයි තෝරා පළමුවෙන්ම ඒවා ඉදිරියෙන් 'ඔව්' යයි සඳහන් කරන්න. ඒසේ තෝරාගත් මාතෘකා සඳහා පමණක් 2 සහ 3 ප්‍රශ්නවලට 'ඔව්' හෝ 'නැහැර' යන පිළිතුරු දෙන්න.	1. ගැන ඔබ ඉගෙන ගත්තා ද?	2. ඒය ක්‍රියාත්මක කිරීමට හැකි වුණා ද?	3. කළ දේ නිසා ඔබේ ලාභය වැඩි වුණා ද?
මාතෘකාව			
16. ව්‍යවසායට අදාළ කාර්ය සැලැස්මක් සකස් කිරීම			
17. ගොවිපල ව්‍යාපාරික වාර්තා තබාගත යුත්තේ ඇයි			
18. නිෂ්පාදන වාර්තාව සකස්කිරීම			
19. කම්කරු වාර්තාව සකස්කිරීම			
20. මුදල් ලැබීම් වාර්තාව සකස්කිරීම			
21. මුදල් වියදම් වාර්තාව සකස්කිරීම			
22. පවුලේ පරිභෝජන සහ පරිත්‍යාග වාර්තාව සකස්කිරීම			
23. ස්ථාවර වත්කම් හා ක්ෂයවීම් වාර්තාව සකස්කිරීම			
24. ලාභ-අලාභ වාර්තාව සකස්කිරීම			
25. නිෂ්පාදන අලෙවිය සඳහා සුදානම් කිරීම සහ අලෙවියේදී සලකා බලන කරුණු			
26. සමූහ අලෙවිකරණය			
27. සමූහ මිලට ගැනීම			
28. සමූහ ඉතිරි කිරීම			
29. ඉදිරි වෙළෙඳ ගිවිසුම් අනුව නිෂ්පාදනය කිරීම			
30. ගිවිසුම් ඇගයීම			
31. ව්‍යාපාරයේ අවදානම් තක්සේරුව හා කළමනාකරණය			
32. එක් ගොවිපල ව්‍යාපාරයක තත්වය තව එකක් සමග සැසඳීම			
33. කෘෂි නිෂ්පාදනවලට අගය එකතු කිරීම			

4. ඉගෙන ගත් දේවල් වලින් ක්‍රියාත්මක කළ දේවල්?	ඒවා කිරීමේදී ඇතිවූ දුෂ්කරතා?

5. ඔබේ සුපුරුදු හෝග වගාවන් සහ සත්ව පාලන කටයුතු?	ගොව්‍යා පාසල් පුහුණුව නිසා ඒවායේ වෙනසක් කළා නම් ඒ මොනවා ද?

6. කලින් ඔබ භාවිතා කරමින් සිටි නිෂ්පාදන ක්‍රම?	මෙම පුහුණුවෙන් පසුව නිෂ්පාදන ක්‍රමවල වෙනසක් කළා නම් ඒ මොනවා ද?

7. ගොව්‍යා පාසල් වැඩසටහනට සහභාගි නොවූ ඔබේ ප්‍රදේශයේ වෙනත් ගොවීන් හා සසඳන කළ ඔබේ ක්‍රියාකාරීත්වයේ වෙනස්කම් තිබෙනවාද, තිබේ නම් ඒ මොනවා ද?

වෙනත් ගොවීන් කරන දේවල්	ඔබ එය කරන අන්දම

8. ඉදිරියේදී මේ පුහුණුව වෙනත් ගොවීන් කණ්ඩායමකට කරගෙන යන්නේ නම් වෙනස් කළ යුතු කරුණු තිබේද? එසේ නම් ඒ මොනවාද?

වෙනස් කළ යුතු කරුණු	කෙසේ වෙනස් කළ යුතුද?

9. මෙම පුහුණුව නිසා ඔබ මෙතුවක් කල් නිවැරදි යයි සිතා සිටී යම් යම් කාරණාවල වෙනසක් සිදු වුණා ද? එසේ නම් ඒ මොනවාද?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

10. මෙම පුහුණුව නිසා ඔබේ ගොවිපළ ලාභාංශ වැඩි කරගන්නට හැකි වුණා ද?

.....

.....

.....

11. ගොවියා පාසල් පුහුණුවේ අවශ්‍යතාවය ගැන කණ්ඩායමට අයත් නොවන ගොවීන් කියන්නේ මොනවා ද?

.....

.....

.....

.....

2 වන ලැයිස්තුව: ගොවිතප්පය පාසලේදී ලත් ප්‍රායෝගික දැනුම තක්සේරු කිරීම.

1. මෙම පුහුණුවේදී ඔබ ඉගෙනගත් කරුණුවලින් ඔබට වඩාත්ම වැදගත් වූයේ කුමන කරුණු දැයි අනුපිළිවෙලට ලියා දක්වන්න.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. මෙම පුහුණුවේදී ඔබ ඉගෙනගත් කරුණුවලින් ඔබට වටහා ගැනීමට අපහසු වූ කරුණු මොනවාද? ඒ ඇයි?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ඔබ ඉගෙනගත් විෂය කරුණු හා ඒවා ක්‍රියාත්මක කිරීමට යාමේදී ඉස්මතු වූ යම් යම් ගැටලු තිබේද?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. ඔබ ඉගෙනගත් දේ ප්‍රායෝගිකව භාවිතා කිරීමේදී තාක්ෂණ නිලධාරීන්ගෙන් හා කණ්ඩායමේ වෙනත් ගොවීන්ගෙන් කෙතරම් සහයෝගයක් ඔබට ලැබුණේද?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. ගොවිතැන පාසල් වැඩසටහනේ පුහුණුවට අමතරව, පසු-පුහුණුවක් ඔබට ලැබුණේ ද? ලැබුණේ නම් ඒ මොන විධියේ පුහුණුවක් ද?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. ගොවිපළ ව්‍යාපාරික සැලැස්ම පිළියෙල කිරීම සඳහා යොදා ගනු ලැබූ ක්‍රමවේදය ගැන ඔබ සිතන්නේ කුමක් ද?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

7. ඔබ ඉගෙනගත් දේ ප්‍රායෝගිකව භාවිතයට ගැනීමේදී ඔබට මතුවූ ගැටලු විසඳා ගැනීමට ප්‍රමාණවත් සහයෝගයක් ලැබුණේ ද?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

8. ගොවිතැන පාසල් වැඩසටහන වැඩි දියුණු කිරීමට ඔබ දෙන යෝජනා මොනවා ද?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

32 වන රැස්වීම: ව්‍යාපාරික සැලැස්ම ඇගයීම

කාරණය	ඉලක්කය	ප්‍රගතිය	වෙනසක් ඇති විමට හේතු	වැඩි ප්‍රතිලාභ ලැබීමට ඉදිරි සැලසුමේදී කළ යුතු වෙනස්කම්
1. මගේ ගොවිපළ ව්‍යාපාරයේ ඉලක්ක		
1.1		
1.2		
1.3		
2. නිෂ්පාදන සැලැස්ම				
2.1 යෙදවුම් පිරවැය		
2.2 අනෙකුත් පිරවැය		
2.3 අස්වැන්න		
3. ශ්‍රම සැලැස්ම				
3.1 පවුලේ සැලැස්ම		
3.2 කුලී ශ්‍රමය		
3.3 ශ්‍රම පිරවැය		
4. අලෙවිසැලැස්ම				
4.1 අලෙවි වියදම්		
4.2 අලෙවි ආදායම		
5. ලාභය		
6. මූල්‍ය කටයුතු				
6.1 ණය ගැනීම්		

අවදානම්

- ඔබ සත්‍ය වශයෙන්ම, මුහුණ පෑ අවදානම් මොනවා ද? සිදු වූයේ කුමක් ද? ඔබ ඒවා කළමනාකරණය කළේ කෙසේ ද?

මුහුණ පෑ අවදානම	ලාභයට ඇති කළ බලපෑම	පාලනය කිරීමට හැකි වූයේ ද? ඒ කෙසේ ද? හැකි නොවුණි නම් කළ යුතුව තිබුණේ කුමක්ද?

33 වන රැස්වීම: ඊළඟ කන්නය සඳහා ගොවිපළ ව්‍යවසායයන් තෝරා ගැනීම

ඊළඟ කන්නය සඳහා ඔබගේ ව්‍යවසායයන් ක්‍රමානුකූලව තෝරා ගන්න:

තාක්ෂණික සකසතාව සැලකීමෙන් පසු

1 ඔබට කළ හැකියයි සිතෙන හැම ව්‍යවසායයක් ගැනම හිතන්න. වැඩපොත 02 හි 13 රැස්වීමට අදාළව ඔබ කටයුතු කළ ආකාරයෙන්ම මෙය ද කරන්න.

2 එක් එක් ව්‍යවසායයකට අය-වැය ලේඛණයක් පිළියෙල කර, වැඩිම ලාභයක් ලැබෙන්නේ ඉන් කොයි එකෙන් දැයි බලන්න. වැඩපොත 2 හි 14 රැස්වීමට අදාළව ඔබ කටයුතු කළ ආකාරයෙන්ම මෙය ද කරන්න.

3 අවශ්‍ය විය හැකි ද්‍රව්‍ය, සම්පත් හා යෙදවුම් ගැන හිතන්න. ඒ හැම දෙයක්ම පහසුවෙන් ලබා ගැනීමට තිබේ ද? සැපයුම් කරුවන් විශ්වාස ද?

4 අවශ්‍ය කරන ශ්‍රමය තක්සේරු කර ගන්න. ඇති තරම් ශ්‍රමය ගොවිපළේම තිබේ ද? නැතිනම් කුලියට ගන්නට සිදුවේ ද?

මතක තබා ගන්න: කිසිදු ගොවිපළ දෙකක් එකම ආකාරයේ වන්නට ඉඩක් නැති නිසා, පහත දැක්වෙන සාධක ඉතා සැලකිල්ලෙන් තක්සේරු කර ගන්න. (සෑම ගොවිපළක් හා ගොවියෙක් සඳහාම):

	නාකෂණික සකසතාව

	උප්‍රග්‍රහ කන්නයේ දැන්දැකීම්

	ලාභදායී බව

	භෞතික සම්පත් දැවැයනා

	ශ්‍රම දැවැයනා

ඔබ තෝරාගත් එක් එක් ව්‍යවසායයක අය-වැය ලේඛන සෑදීමට පහත ආකෘතිය භාවිතා කරන්න.

1 වන පියවර : ව්‍යවසායය 01			
2 වන පියවර : කාලය සිට තෙක්			
3 වන පියවර : වගාව යටතේ බිම් වපසරිය (අක්)			
4 වන පියවර : අපේක්ෂිත ආදායම			
නිෂ්පාදිතය	ප්‍රමාණය	ඒකකයක් අලෙවි කරන මිල (රු)	ආදායම (රු)
5 වන පියවර : මුළු ආදායම රු.			
6 වන පියවර : විචල්‍ය වියදම			
වියදම් වන කාරණය	ප්‍රමාණය	ඒකක මිල (රු)	වියදම (රු)
7 වන පියවර : මුළු විචල්‍ය වියදම රු.			
8 වන පියවර : ස්ථාවර වියදම් (නිෂ්පාදනය සහ අලෙවිය දෙකම සඳහා)			
වත්කම	අලුත් පිට වටිනාකම සහ ආයු කාලය	වාර්ෂික ක්ෂය වීම් (රු)	ව්‍යවසායට අදාළ දායකත්වය (රු)
9 වන පියවර : මුළු ස්ථාවර වියදම රු.			
10 වන පියවර : අලෙවි වියදම්			
කාරණය	ප්‍රමාණය	ඒකක මිල	වියදම (රු)
11 වන පියවර : මුළු අලෙවි වියදම රු.			
12 වන පියවර : ව්‍යවසාය සඳහා දරන සම්පූර්ණ වියදම = විචල්‍ය, ස්ථාවර සහ අලෙවි වියදම්වල එකතුව සම්පූර්ණ වියදම = 7 වන, 9 වන සහ 11 වන පියවර යටතේ ඇති වියදම්වල එකතුව = රු.			
13 වන පියවර : ලාභය = මුළු ආදායම - සම්පූර්ණ වියදම ලාභය = මුළු ආදායම රු. - සම්පූර්ණ වියදම රු. = රු.			

1 වන පියවර : ව්‍යවසායය 02			
2 වන පියවර : කාලය සිට තෙක්			
3 වන පියවර : වගාව යටතේ බිම් වපසරිය (අක්)			
4 වන පියවර : අපේක්ෂිත ආදායම			
නිෂ්පාදිතය	ප්‍රමාණය	ඒකකයක් අලෙවි කරන මිල (රු)	ආදායම (රු)
5 වන පියවර : මුළු ආදායම රු.			
6 වන පියවර : විවලය වියදම			
වියදම් වන කාරණය	ප්‍රමාණය	ඒකක මිල (රු)	වියදම (රු)
7 වන පියවර : මුළු විවලය වියදම රු.			
8 වන පියවර : ස්ථාවර වියදම් (නිෂ්පාදනය සහ අලෙවිය දෙකම සඳහා)			
වත්කම	අලුත් පිට වටිනාකම සහ ආයු කාලය	වාර්ෂික ක්ෂය වීම් (රු)	ව්‍යවසායට අදාළ දායකත්වය (රු)
9 වන පියවර : මුළු ස්ථාවර වියදම රු.			
10 වන පියවර : අලෙවි වියදම්			
කාරණය	ප්‍රමාණය	ඒකක මිල	වියදම (රු)
11 වන පියවර : මුළු අලෙවි වියදම රු.			
12 වන පියවර : ව්‍යවසාය සඳහා දරන සම්පූර්ණ වියදම = විවලය, ස්ථාවර සහ අලෙවි වියදම්වල එකතුව සම්පූර්ණ වියදම = 7 වන, 9 වන සහ 11 වන පියවර යටතේ ඇති වියදම්වල එකතුව = රු.			
13 වන පියවර : ලාභය = මුළු ආදායම - සම්පූර්ණ වියදම			
ලාභය = මුළු ආදායම රු. - සම්පූර්ණ වියදම රු. = රු.			

1 වන පියවර : ව්‍යවසායය 03			
2 වන පියවර : කාලය සිට තෙක්			
3 වන පියවර : වගාව යටතේ බිම් වපසරිය (අක්)			
4 වන පියවර : අපේක්ෂිත ආදායම			
නිෂ්පාදිතය	ප්‍රමාණය	ඒකකයක් අලෙවි කරන මිල (රු)	ආදායම (රු)
5 වන පියවර : මුළු ආදායම රු.			
6 වන පියවර : විචල්‍ය වියදම්			
වියදම් වන කාරණය	ප්‍රමාණය	ඒකක මිල (රු)	වියදම (රු)
7 වන පියවර : මුළු විචල්‍ය වියදම් රු.			
8 වන පියවර : ස්ථාවර වියදම් (නිෂ්පාදනය සහ අලෙවිය දෙකම සඳහා)			
වත්කම	අලුත් පිට වටිනාකම සහ ආයු කාලය	වාර්ෂික ක්ෂය වීම් (රු)	ව්‍යවසායට අදාළ උපකරණ වියදම (රු)
9 වන පියවර : මුළු ස්ථාවර වියදම් රු.			
10 වන පියවර : අලෙවි වියදම්			
කාරණය	ප්‍රමාණය	ඒකක මිල	වියදම (රු)
11 වන පියවර : මුළු අලෙවි වියදම් රු.			
12 වන පියවර : ව්‍යවසාය සඳහා දරන සම්පූර්ණ වියදම = විචල්‍ය, ස්ථාවර සහ අලෙවි වියදම්වල එකතුව සම්පූර්ණ වියදම = 7 වන, 9 වන සහ 11 වන පියවර යටතේ ඇති වියදම්වල එකතුව = රු.			
13 වන පියවර : ලාභය = මුළු ආදායම - සම්පූර්ණ වියදම			
ලාභය = මුළු ආදායම රු. - සම්පූර්ණ වියදම රු. = රු.			

34 වන රැස්වීම: සමස්ථ ගොවිපළ සඳහා ව්‍යාපාරික සැලැස්මක් සකස් කිරීම

ව්‍යවසායයන් : දිනය :

1. පසුබිම

නම :

ලිපිනය :

සැලසුමට අදාළ කාලය :

දැක්ම :

මගේ ඉලක්ක :

2. ගොවිපළ නිෂ්පාදන සැලැස්ම

● බෝග නිෂ්පාදනය

බෝග වර්ගය	වපසරිය (අක්කරයට)	අස්වැන්න (අක්කරයට)	මුළු නිෂ්පාදනය

● සත්ව නිෂ්පාදන

සත්ව වර්ගය	සතුන් සංඛ්‍යාව	අස්වැන්න (සතෙකුට)	මුළු නිෂ්පාදනය

නිෂ්පාදන වියදම්

1. විචල්‍ය වියදම්

පළමුවන ව්‍යවසාය

කාරණය	ප්‍රමාණය	ඒකක මිල	මුළු වියදම
විචල්‍ය වියදම්වල එකතුව			

දෙවන ව්‍යවසාය

කාරණය	ප්‍රමාණය	ඒකක මිල	මුළු වියදම
විචල්‍ය වියදම්වල එකතුව			

තුන්වන ව්‍යවසාය

කාරණය	ප්‍රමාණය	ඒකක මිල	මුළු වියදම
විචල්‍ය වියදම්වල එකතුව			

2. නිෂ්පාදනය සඳහා වන ස්ථාවර වියදම්

උපකරණය	අලුත් පිට වටිනාකම (1)	භාවිතයට ගත නැති කාලය (2)	වාර්ෂික ක්ෂයවීම රුපියල් (1/2)	ක්ෂයවීම්වලින් ව්‍යවසායට අදාළව ආයතනවය රුපියල්		
				ව්‍යවසාය-1	ව්‍යවසාය-2	ව්‍යවසාය-3
ස්ථාවර වියදම්වල එකතුව රුපියල්						

නිෂ්පාදන වියදම්

නිෂ්පාදනය සඳහා වැය වන සියලුම විචල්‍ය වියදම් හා සියලුම ස්ථාවර වියදම්වල එකතුව මුළු නිෂ්පාදන වියදම වේ.

	ව්‍යවසාය - 1	ව්‍යවසාය - 2	ව්‍යවසාය - 3
මුළු විචල්‍ය වියදම			
මුළු ස්ථාවර වියදම			
මුළු නිෂ්පාදන වියදම			

එක් එක් නිෂ්පාදනයක් සඳහා අවම මිල ගණනය කිරීම.

පළමු වන ව්‍යවසායය

$$\begin{aligned} &\text{ගොවිපල බිමේදී} \dots\dots\dots \\ &\dots\dots\dots \text{ට ලබා ගත යුතු අවම මිල (ලාභ-පාඩු නැති මිල)} = \frac{\text{මුළු නිෂ්පාදන වියදම (රුපියල්)}}{\text{ලැබෙන අස්වැන්න (කි. ග්‍රෑම්)}} = \text{(කි. ග්‍රෑම් 1 ට රුපියල්)} \end{aligned}$$

දෙවන ව්‍යවසායය

$$\begin{aligned} &\text{ගොවිපල බිමේදී නිෂ්පාදිතයට} \\ &\text{ලබා ගත යුතු අවම මිල (ලාභ-පාඩු නැති මිල)} = \frac{\text{මුළු නිෂ්පාදන වියදම (රුපියල්)}}{\text{ලැබෙන අස්වැන්න (කි. ග්‍රෑම්)}} = \text{(කි. ග්‍රෑම් 1 ට රුපියල්)} \end{aligned}$$

තුන්වන ව්‍යවසායය

$$\begin{array}{l} \text{ගොවිපළ බිමේදී නිෂ්පාදිතයට} \\ \text{ලබා ගත යුතු අවම මිල} \\ \text{(ලාභ-පාඩු නැති මිල)} \end{array} = \frac{\text{මුළු නිෂ්පාදන වියදම (රුපියල්)}}{\text{ලැබෙන අස්වැන්න (කි. ග්‍රෑම්)}} = \text{(කි. ග්‍රෑම් 1 ට රුපියල්)}$$

ව්‍යවසායයන් මගින් ලබා ගත යුතු අවම අස්වැන්න ගණනය කිරීම.

පළමු වන ව්‍යවසායය

$$\begin{array}{l} \text{ගොවිපළ බිමේදී ලබා ගත යුතු} \\ \text{අවම අස්වැන්න} \\ \text{(ලාභ-පාඩු නැති අස්වැන්න)} \end{array} = \frac{\text{මුළු නිෂ්පාදන වියදම (රුපියල්)}}{\text{නිෂ්පාදනය විකිණීමට නියමිත මිල (කි. ග්‍රෑම් 10 රුපියල්)}} = \text{(කි. ග්‍රෑම්)}$$

දෙවන ව්‍යවසායය

$$\begin{array}{l} \text{ගොවිපළ බිමේදී ලබා ගත යුතු} \\ \text{අවම අස්වැන්න} \\ \text{(ලාභ-පාඩු නැති අස්වැන්න)} \end{array} = \frac{\text{මුළු නිෂ්පාදන වියදම (රුපියල්)}}{\text{ලැබෙන අස්වැන්න (කි. ග්‍රෑම්)}} = \text{(කි. ග්‍රෑම් 1 ට රුපියල්)}$$

තුන්වන ව්‍යවසායය

$$\begin{array}{l} \text{ගොවිපළ බිමේදී ලබා ගත යුතු} \\ \text{අවම අස්වැන්න} \\ \text{(ලාභ-පාඩු නැති අස්වැන්න)} \end{array} = \frac{\text{මුළු නිෂ්පාදන වියදම (රුපියල්)}}{\text{ලැබෙන අස්වැන්න (කි. ග්‍රෑම්)}} = \text{(කි. ග්‍රෑම් 1 ට රුපියල්)}$$

3. අලෙවි සැලැස්ම

පළමුවන ව්‍යවසාය අලෙවිය සඳහා වන විචල්‍ය වියදම්

කාරණය	ප්‍රමාණය	ඒකක මිල	මුළු වියදම
..... අලෙවිය සඳහා වන විචල්‍ය වියදම්වල එකතුව රුපියල්			

දෙවන ව්‍යවසාය අලෙවිය සඳහා වන විචල්‍ය වියදම්

කාරණය	ප්‍රමාණය	ඒකක මිල	මුළු වියදම
..... අලෙවිය සඳහා වන විචල්‍ය වියදම්වල එකතුව රුපියල්			

තුන්වන ව්‍යවසාය අලෙවිය සඳහා වන විචල්‍ය වියදම්

කාරණය	ප්‍රමාණය	ඒකක මිල	මුළු වියදම
..... අලෙවිය සඳහා වන විචල්‍ය වියදම්වල එකතුව රුපියල්			

අලෙවිය සඳහා වන ස්ථාවර වියදම්

උපකරණය	අලුත් පිට වටිනාකම (1)	භාවිතයට ගත හැකි කාලය (2)	වාර්ෂික ක්ෂයවීම රුපියල් (1/2)	ක්ෂයවීමවලින් ව්‍යවසායට අදාළව දායකත්වය රුපියල්		
				ව්‍යවසාය-1	ව්‍යවසාය-2	ව්‍යවසාය-3
ස්ථාවර වියදම්වල එකතුව රුපියල්						

මුළු අලෙවි වියදම

මුළු අලෙවි වියදම = අලෙවිය සඳහා වන විචල්‍ය වියදම් + අලෙවිය සඳහා වන ස්ථාවර වියදම් විලිපි ව්‍යවසායට අදාළ දායක වන ප්‍රමාණය

	ව්‍යවසාය - 1	ව්‍යවසාය - 2	ව්‍යවසාය - 3
අලෙවිය සඳහා වන විචල්‍ය වියදම			
අලෙවිය සඳහා වන ස්ථාවර වියදමේ දායකත්ව ප්‍රමාණය			
මුළු අලෙවි වියදම			

ඒකක අලෙවි වියදම

පළමු වන ව්‍යවසායය

..... = $\frac{\text{මුළු අලෙවි වියදම (රුපියල්)}}{\text{විකිණීමට අපේක්ෂිත ඒකක ප්‍රමාණය}}$ = (..... 1 ට රුපියල්)

ඒකකයකට යන අලෙවි වියදම

දෙවන ව්‍යවසායය

..... = $\frac{\text{මුළු අලෙවි වියදම (රුපියල්)}}{\text{විකිණීමට අපේක්ෂිත ඒකක ප්‍රමාණය}}$ = (..... 1 ට රුපියල්)

ඒකකයකට යන අලෙවි වියදම

තුන්වන ව්‍යවසායය

..... = $\frac{\text{මුළු අලෙවි වියදම (රුපියල්)}}{\text{විකිණීමට අපේක්ෂිත ඒකක ප්‍රමාණය}}$ = (..... 1 ට රුපියල්)

ඒකකයකට යන අලෙවි වියදම

වෙළඳපොළේ දී ලබා ගත යුතු අවම මිල

ව්‍යවසායය/ නිෂ්පාදිත ද්‍රව්‍ය	ගොවිපළ බිමේ දී නිෂ්පාදිතයට ලබා ගත යුතු අවම මිල (රුපියල්)	අලෙවි වියදම් (ඒකකයකට රුපියල්)	වෙළඳපොළේ දී ලබාගත යුතු අවම මිල (ඒකකයකට රුපියල්)
1.			
2.			
3.			

අලෙවි ආදායම

ව්‍යවසායය/ නිෂ්පාදිත ද්‍රව්‍ය	වෙළඳපළ	මිලට ගන්නා අය	විකිණීමට අපේක්ෂිත නිෂ්පාදන ප්‍රමාණය (කි.ග්‍රෑ.) (1)	විකිණීමට අපේක්ෂිත මිල (ඒකකයකට රුපියල්) (2)	අලෙවි ආදායම (රුපියල්) = (1 × 2)
1.					
2.					
3.					

4. සමස්ථ ගොවිපළ ලාභය

අපේක්ෂිත සමස්ථ ගොවිපළ ආදායම

පළමු වන ව්‍යවසායය	
මුළු අස්වැන්න (කි.ග්‍රෑ.) (1)	
අස්වැන්නෙන් නරක් වී, අපතේ ගිය ප්‍රමාණය (කි.ග්‍රෑ.) (2)	
මුළු අස්වැන්නෙන් ලාභයට දායක වන ප්‍රමාණය (අලෙවි, පරිභෝජන, පරිත්‍යාග හා ගබඩා කළ ප්‍රමාණවල එකතුව) (කි.ග්‍රෑ.) = 1 - 2 (3)	
වෙළඳපළේ දී ලබාගැනීමට අපේක්ෂිත විකිණුම් මිල (කි.ග්‍රෑ.1 ට රුපියල්) (4)	
මුළු ආදායම (රුපියල්) = 3 x 4 (අ)	

දෙවන ව්‍යවසායය	
මුළු අස්වැන්න (කි.ග්‍රෑ.) (1)	
අස්වැන්නෙන් නරක් වී අපතේ ගිය ප්‍රමාණය (කි.ග්‍රෑ.) (2)	
මුළු අස්වැන්නෙන් ලාභයට දායක වන ප්‍රමාණය (අලෙවි, පරිභෝජන, පරිත්‍යාග හා ගබඩා කළ ප්‍රමාණ වල එකතුව) (කි.ග්‍රෑ.) = 1 - 2 (3)	
වෙළඳපළේ දී ලබාගැනීමට අපේක්ෂිත විකිණුම් මිල (කි.ග්‍රෑ.1 ට රුපියල්) (4)	
මුළු ආදායම (රුපියල්) = 3 x 4 (අ)	

තුන්වන ව්‍යවසායය	
මුළු අස්වැන්න (කි.ග්‍රෑ.) (1)	
අස්වැන්නෙන් නරක් වී අපතේ ගිය ප්‍රමාණය (කි.ග්‍රෑ.) (2)	
මුළු අස්වැන්නෙන් ලාභයට දායක වන ප්‍රමාණය (අලෙවි, පරිභෝජන, පරිත්‍යාග හා ගබඩා කළ ප්‍රමාණවල එකතුව) (කි.ග්‍රෑ.) = 1 - 2 (3)	
වෙළඳපළේ දී ලබාගැනීමට අපේක්ෂිත විකිණුම් මිල (කි.ග්‍රෑ.1 ට රුපියල්) (4)	
මුළු ආදායම (රුපියල්) = 3 x 4 (අ)	

අපේක්ෂිත සමස්ථ ගොවිපළ ආදායම = (අ) + (ආ) + (ඇ)

අපේක්ෂිත සමස්ථ ගොවිපළ වියදම

කාරණය	රුපියල්
පළමුවන ව්‍යවසාය මුළු නිෂ්පාදන වියදම (1)	
දෙවන ව්‍යවසාය මුළු නිෂ්පාදන වියදම (2)	
තුන්වන ව්‍යවසාය මුළු නිෂ්පාදන වියදම (3)	
සමස්ථ ගොවිපළ නිෂ්පාදන වියදම (1 + 2 + 3) = (ඇ)	
පළමුවන ව්‍යවසාය මුළු අලෙවි වියදම (4)	
දෙවන ව්‍යවසාය මුළු අලෙවි වියදම (5)	
තුන්වන ව්‍යවසාය මුළු අලෙවි වියදම (6)	
සමස්ථ ගොවිපළ අලෙවි වියදම (4 + 5 + 6) = (ඉ)	

සමස්ථ ගොවිපළ වියදම = (ඇ) + (ඉ)

ලාභය = සමස්ථ ගොවිපළ ආදායම - සමස්ථ ගොවිපළ වියදම

5. සැලසුම් සහගත කටයුතු සඳහා මුදල් ඇති/නැති බව

ක්‍රියාකාරිත්වය	සැප්.	ඔක්.	නොවැ.	දෙසැ.	ජන	පෙබ.	මාර්.	අප්‍රේ.	මැයි	ජූනි	ජූලි	අගෝ.	එකතුව
මුදල් ලැබීම්													
බෝග අලෙවිය													
වෙනත් ලැබීම්													
මුදල් ලැබීම්වල එකතුව													
මුදල් වියදම්													
බීජ මිලට ගැනීම													
පොහොර ගැනීම													
කුලී ශ්‍රමය													
වියදම් සඳහා අවශ්‍ය වන මුළු මුදල													
වැඩිපුර අත ඉතිරිවන මුදල													
හිඟ මුදල													

ගොවිපළ කටයුතු සඳහා ලබා ගැනීමට මුදල් තමා අත ඇති / නැති බව

ගොවිපළ ව්‍යාපාරය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අවශ්‍ය මුදල් මා ළඟ තිබේ ද?

- (අ) මගේ ව්‍යවසායයන් සඳහා භාවිතා කිරීම පිණිස මා සතුව මේ තරම් මුදලක් ඇත.....
- (ආ) මගේ ව්‍යවසායයන් වෙනුවෙන් මේ තරම් මුදලක් මට අවශ්‍යයි:

 - () ඔව්, අවශ්‍ය තරම් මුදල් මා ළඟ ඇත.
 - () නැත, අවශ්‍ය තරම් මුදල් මා ළඟ නැත.

- (ඇ) මට අවශ්‍ය අමතර මුදල් ප්‍රමාණය වන්නේ:
- (ඈ) අමතර මුදල් මට අවශ්‍ය වන්නේ:මාස වෙනුවෙනි.
- (ඉ) පහත දැක්වෙන ප්‍රභව වලින් මට මුදල් ලබා ගත හැක:

ප්‍රභවය

මුදල

1.
2.
3.

